FÖRTECKNING ÖFVER TRICHOPTERA ÆQUIPALPINA, SOM HITTILLS BLIFVIT FUNNA PÅ SKANDINAVISKA HALFÖN

AF

H. D. J. Wallengren.

I femte årgången (pag. 115—138) har förf. i denna Tidskrift lemnat förteckning å de Trichoptera Inæquipalpina, som dittills voro af honom kände från vår halfö. Då han nu går att lemna en sådan å *Trich. æquipalpina*, som hittills hafva honom veterligen blifvit funna hos oss, är den utan tvifvel mycket mindre fullständig än den förra. Det material, som nu stått honom till buds, har varit mycket ringare än hvad han hade vid uppgörandet af den förra. De sändningar, som han mottagit, hafva innehållit ganska ringa antal af hithörande arter, så att förf. varit till stor del inskränkt till egna samlingar, hvilka till största delen blott röra det sydligaste Sverige. Några få arter har förf. fått från Norge och öfra Sverige af Proff. Boheman och Wahlberg samt af Dr. Siebke under dessa Herrars lifstid. Åtskilliga arter, som uppgifvits tillhöra vår halfö, har det ännu ej lyckats förf. ens att få se, så att de ej här upptagits i ovisshet om bestämningarnes riktighet. En mängd af de sända exemplaren hafva ock varit ospända, så att förf. stannat i villrådighet om arten. Därför har han också från förteckningen uteslutit sådana, på det att icke osäkra arter skulle blifva upptagna eller en arts geografiska utbredning inom landet skulle blifva oriktigt uppgifven. Där ej annorlunda anmärkes, har M'Lachlans »Revision and Synopsis» blifvit vid artnamnen följd.

De samme Herrars samlingar, som i förra uppsatsen nämndes, hafva äfven i denna jämte förf:s egna legat till grund för lokaluppgifterna. Dock har hr Prof. Aurivillius, sedan den förra

uppsatsen skrefs, godhetsfullt sändt mig till genomseende en del af Entom. Riksmuseets samlingar. Bland dem funnos likväl jämförelsevis ganska få hithörande arter, hvaremot många tillhörande de tre föregående familjerna, ehuru inga andra, än sådane, som redan i föregående uppsats upptagits såsom skandinaviska. Därjämte har Hr BORG sändt från Upsala några arter till påseende.

LINNÊ upptog i sin F. S. endast 9 hithörande arter, sedan de ovissa och de till *Perlidæ* samt *Psocidæ* hörande, blifvit frånräknade. ZETTERSTEDT lade i Insecta Lapponica härtill ytterligare 9 arter, sedan hans *Phr. nigra* och arterna af *Hydroptila* blifvit frånräknade, hvilka utan originalexemplar ej kunna med visshet bestämmas. Med DALMANS *Hydroptilæ* är förf. ej heller på det klara, hvarför de ej här inräknas. I »Öfversigten» 1870 ökade förf. antalet arter med 18, så att hela hittills kända antalet utgjorde 36 arter. Denna förteckning upptager 66 från vår halfö kända arter.

Molannidæ.

1. **Molanna angustata** CURTIS. Under juli—september månader af förf. funnen vid Ifösjö i Skåne, Byasjö, Ströma och Carlshamn i Blekinge; vid Upsala (BORG) vid Forsa i Helsingland (AURIVILL.) inom Sverige; vid Kongsvold och i Saltdalen (SCHÖYEN) samt i Sydvaranger vid Storvandet (SANDBERG) i Norge.

2. **Molanna palpata** M'LACHL., har af förf. anträffats talrikare än föregående vid Ifösjö, Ringsjön och Rösjöholms sjöar i Skåne under augusti och september månader; dessutom har förf. sett den från södra och mellersta Lappmarkerna (BHM) inom Sverige samt från Sydvaranger och Porsanger (SANDB.) inom Norge.

Anm. Då förf. ej kände denna sistnämnda art, när han undersökte ZETTERSTEDTS båda hithörande arter: *Phr. vestita* och *albicans* samt han numera starkt misstänker, att den sistnämnda är identisk med *M. palpata*, vågar han ej nu intaga de af Z. uppgifna lokalerna för någondera arten af slägtet *Molanna*, förr än han ytterligare granskat typexemplaren. *M. carbonaria* har förf. ännu ej sett från vår halfö. Den döljer sig måhända under ZETTERSTEDTS *Phryganea nigra*.

3. **Molannodes Zelleri** M'LACHL. Vid Ströma i Blekinge har förf. under juli månad funnit denna sällsynta art och där-

jämte fått den från Storvandet i Sydvaranger i Norge, där den af Pastor SANDBERG träffats i Augusti månad.

Leptoceridæ.

4. **Leptocerus nigro-nervosus** RETZ. Under juni och juli ganska sparsamt i Skåne (Ifösjön och Ringsjön) af förf.; dessutom i Öster- och Vestergötland (BHM), vid Stockholm (WBG) och vid Upsala (BORG) samt inom Norge vid Varvatein Javre i Sydvaranger (SANDB.). Dessutom uppgifver ZETTERSTEDT Dovre och Lycksele.

5. **Lept. fulvus** STEPH., förekommer inom Skåne under juli—september vid de större insjöarne ej synnerligen sparsamt. Därjämte har förf. sett den från Småland (JOHANSS.), Östergötland (WBG) och mellersta Lappland (BHM), men ej från Norge.

6. **Lept. senilis** BURM., tyckes däremot vara ganska allmän öfver hela Sverige under juni—augusti månader. Förf. har funnit den ganska talrikt vid Ifösjön, Ringsjön, Vejlesjön och Rösjöholms sjöar inom Skåne och vid Byasjö inom Blekinge, hvarjämte han sett den från Lillsjön nära Jönköping (GADAMER), från Gotland (WBG), Stockholm (HOFGREN), Forsa i Helsingland (AURIV.) och från mellersta Lappland (BHM), men från Norge endast från Varvatein Javre i Sydvaranger (SANDB.).

7. **Lept. Robertellus** L. (*alboguttatus* HAG.), är däremot tämligen sällsynt och af förf. endast funnen vid Carlshamn under juli månad; vidare är den funnen i Östergötland (WBG), vid Stockholm (WBG) och i Upland (THEDENIUS).

8. **Lept. annulicornis** STEPH., har förf. endast funnit vid Ringsjön i Skåne under juni månad.

9. **Lept. perplexus** M'LACHL., endast funnen vid Ringsjön under samma månad som föregående af förf.

10. **Lept. aterrimus** STEPH., är däremot under sommarmånaderna ganska allmän jämte var. *tineoides* BRAUER nästan vid hvarje vatten i södra och mellersta Sverige. Förf. har sett den vid Ifösjö, Blekesjö, Ringsjön, Rörsjöholms sjöar m. m. i Skåne; vid Byasjö, Ströma, Carlshamn, Mörrum m. m. i Blekinge; från

Gotland (WBG), Östergötland (WBG), Stockholm (HOFGREN), Upsala (BORG) och Dalarne (JOHANSS.), men ännu ej från Norge.

11. **Lept. bilineatus** LIN. (*cinereus* CURT.), är jämte dess varietet den allmännaste arten inom slägtet, åtminstone i södra och mellersta Sverige och förekommer där i alla provinser. Det nordligaste ställe, från hvilket förf. har sett den, är Lappmarken (BHM), men han känner den ännu icke från Norge.

12. **Lept. albifrons** LIN., förekommer ofta under juli—september månader, såsom vid Årup och Skräbö i Skåne (förf.), i Småland och Vestmanland (JOHANSS.), Bohuslän (BHM), Östergötland (HAMNSTRÖM), Upland (THEDENIUS) och N.-Lappland (BHM), hvarjämte ZETTERSTEDT uppgifver Lycksele, Kengis, Muonioniska och Karesuando.

13. **Lept. commutatus** M'LACHL., har förf. funnit endast vid Skräbö i Skåne under augusti månad; sällsynt.

14. **Lept. bifasciatus** OLIV. (*bilineatus* AUCT.), är en lokal art, funnen sparsamt vid Årups å i Skåne och Byasjö i Blekinge af förf., som dessutom sett den endast från Odalen (SIEBKE) i Norge. Lappland uppgifves af HAGEN.

15. **Lept. dissimilis** STEPH., förekommer däremot ganska allmänt under juli och augusti, såsom vid Årups å, Rörsjöholms sjöar och Ringsjön i Skåne samt vid Ströma i Blekinge (förf.); vidare i Östergötland (WBG), i Småland och S. Lappmarken (BHM). Från Norge har förf. ej sett den.

16. **Mystacides nigra** LIN., träffas här och där under sommarmånaderna, såsom vid Ifösjön och Ringsjön i Skåne, vid Ströma och Byasjö i Blekinge (förf.), i Småland (BHM), på Kinnekulle och i Upland (JOHANSS.), samt inom Norge i Porsanger (SCHÖYEN), hvarjämte den äfven af STRÖM uppgifves från samma land.

17. **Myst. azurea** LIN., förekommer däremot allmänt under sommarmånaderna genom hela Sverige ända upp i Torneå Lappmark (ZETT) och förf. har sett den från nästan alla Sveriges provinser, men ännu ej från Norge, därifrån ZETTERSTEDT dock uppgifver den från Finmarken.

18. **Myst. longicornis** LIN., är likaledes ganska allmän inom hela Sverige ända upp i norra Lappmarken (ZETT) och har förf.

sett den från nästan alla Sveriges provinser, men ännu ej från Norge, där den dock utan tvifvel äfven förekommer.

19. **Triænodes bicolor** CURT., har förf. funnit sparsamt under juli månad vid Årup, Blekesjö och Ifösjö i nordöstra Skåne; vidare har förf. sett den från Småland (GADAMER), Östergötland (WBG) och Stockholm (JOHANSS.). ZETTERSTEDT uppgifver den dessutom från Öland samt från Wilhelmina i Lappland. Från Norge känner förf. den ej.

20. **Triæn. conspersa** RAMB., är under juli och augusti träffad af förf. endast vid Ifösjö och Årup i Skåne samt af WAHLBERG i Östergötland.

21. **Triæn. Reuteri** M'LACHL., har förf. endast en gång funnit vid Ifösjön i Skåne samt vid Sölvesborg och fått ett ex. från Östergötland (WBG).

22. **Erotesis baltica** M'LACHL. Under juli månad funnen vid Carlshamn och den i närheten därintill varande, men numera uttorkade sjön Hunnemara. Från Gotland har förf. sett ett ex., som sannolikt hörer hit och som där träffats af Lektor JOHANSSON.

23. **Oecetis ochracea** CURT., förekommer spridd inom Sverige under juli och augusti månader, såsom vid Vejlesjö och Rössjöholms sjöar i Skåne (förf.), i Småland och Bohuslän (BHM), på Gotland (WBG), vid Stockholm (THEDENIUS), i mellersta Lappland (BHM), på Öland och vid Åsele i Umeå Lappmark (ZETT.).

24. **Oe. furva** RAMB., under nyssnämnde månader funnen vid Ringsjön i Skåne och vid Sölvesborg (förf.), i Östergötland (WBG) och vid Stockholm (HOFGREN).

25. **Oe. lacustris** PICT., är allmännare än föregående art under juli månad i södra och mellersta Sverige, såsom vid Ifösjö, Ringsjön och Rössjöholms sjöar i Skåne samt vid Sölvesborg (förf.), i Småland (GADAMER), i Östergötland (WBG) och vid Stockholm (BHM).

26. **Oe. notata** RAMB., förekommer vid samma tid som närmast föregående art, men sparsammare, såsom i Skåne (Årup, förf.), i Östergötland (JOHANSS., WBG.) och Upland (HOFGREN).

27. **Oe. testacea** CURT., är tämligen spridd inom landet, åtminstone i södra provinserna, såsom vid Årup, Vejlesjö och

Ifösjö i Skåne samt vid Carlshamn och Ströma i Blekinge (förf.); dessutom har förf. sett den från Östergötland (WBG).

28. **Setodes punctata** FABR., endast funnen vid Ifösjön och Ringsjön i Skåne under juli och augusti månader (förf.).

Beræidæ.

29. **Beræa pullata** CURT., har förf. funnit i maj och juni månader vid Årup och Fulltofta i Skåne och därjämte sett den från Småland (GADAMER) och Stockholm (SUNDEVALL).

30. **B. maurus** CURT. Förf. eger arten från Gotland, därifrån ett ex. meddelats af WAHLBERG.

31. **B. articularis** PICT. Af denna art eger förf. ej mer än ett ex. från Jämtland, meddeladt af WAHLBERG.

32. **Beræodes minutus** LIN., känner förf. endast från Östergötland genom WAHLBERG.

Hydropsychidæ.

33. **Hydropsyche pellucida** CURT., förekommer under juni—augusti månader, men förf. har endast sett arten från Östergötland (THEDENIUS, WBG) och Upsala (BORG). En hona från Forsa i Helsingland hörer sannolikt äfven hit, men förf. vågar ej med visshet afgöra detta.

34. **H. angustipennis** CURT. Förf. har träffat denna art vid Törneryd i Blekinge under augusti månad och dessutom fått den från Råslätt nära Jönköping (GADAMER), tagen i juni, samt sett den från Östergötland (WBG), Dalarne (BHM) och från Forsa i Helsingland (AURIV.), där den blifvit tagen i juni månad. Från Norge har förf. fått den, tagen vid Sydvarangers prestgård (SANDBERG), där den fångats under augusti månad.

35. **H. guttata** PICT. Af denna art har förf. endast sett ett ex., meddeladt från Östergötland af BOHEMAN.

36. **H. instabilis** CURT., är däremot ganska allmän under sommarmånaderna och har blifvit träffad vid Årup och Skräbö i Skåne samt vid Ströma i Blekinge (förf.), vid Råslätt nära Jönköping (GADAMER), i Östergötland (HAMNSTRÖM, JOHANSS.), vid

Forsa i Helsingland (AURIV.) samt inom Norge i Odalen (SCHÖYEN).

37. **H. exocellata** DUF. De få ex. af denna art, som förf. funnit vid Ströma i Blekinge och vid Årup i Skåne hafva olyckligtvis jämte en del andra insekter gått förlorade under författarens flyttning från N. Ö. Skåne till Farhult, så att förf. ej nu kan kontrollera bestämningens riktighet. De lågo till grund för beskrifningen i »Öfversigten» 1870 och förf. anser sig vara fullt säker på den rätta bestämningen, ehuru han ej sedan sett arten från andra ställen inom landet eller varit i tillfälle att besöka fyndorterna.

38. **H. nevæ var. fennica** M'LACHL, Förf. har sett denna art fångad under juni månad dels i Bohuslän (BHM), dels i Östergötland och Upland (THEDENIUS) och slutligen sett ex. utan närmare lokaluppgift i Lektor JOHANSSONS samling.

39. **H. lepida** PICT. Under juli och augusti månader funnen vid Årup och Skräbö (förf.) i Skåne, vidare i Östergötland (WBG) och vid Upsala (BORG).

Philopotamidæ.

40. **Arctopsyche ladogensis** KOL. Under juli månad i norra och mellersta Lappland (BHM) och i Jämtland (WBG, LAMPA) samt inom Norge i Kabo (SCHÖYEN) och Sydvaranger (SANDBERG).

41. **Philopotamus montanus** DONOV., är under juli och augusti månader träffad i Bohuslän (BHM), Östergötland (WBG), Dalarne (BHM), Jämtland (LAMPA) och i Umeå Lappmark (ZETT.), samt inom Norge i Söndmöre (SCHÖYEN) och vid Alteidet i Finmarken (ZETT.).

42. **Ph. variegatus** SCOP., uppgifves från Dalarne af KOLENATI och förf. har i sin samling ett ex. utan lokaluppgift, men ganska säkert från Sverige.

43. **Wormaldia subnigra** M'LACHL., har förf. under juli och augusti månader funnit sällsynt vid Skräbö i Skåne samt vid Ströma och Byasjö i Blekinge.

44. **Neureclipsis tigurinensis** FABR., är tämligen spridd på vår halfö och har af förf. träffats under juli och augusti månader

vid Skräbö och Årup i Skåne samt vid Carlshamn och Ströma i Blekinge; vidare är den träffad vid Råslätt nära Jönköping (GADAMER), i Vestergötland (BHM), Östergötland (WBG), samt i Dalarne (JOHANSS.). Inom Norge är den funnen i Odalen (SCHÖYEN).

45. **Plectrocnemia conspersa** CURT., har förf. endast sett från Upland (WBG) och från Saltdalen (SCHÖYEN) i Norge. Flygtiden infaller i juli månad.

46. **Polycentropus flavo-maculatus** PICT., förekommer under sommarmånaderna tämligen spridd inom landet. I Skåne är den anmärkt vid Skräbö (förf.) och vid Kjellby å (ZETT.) samt inom Blekinge vid Carlshamn och Ströma (förf.), vid Råslätt nära Jönköping (GADAMER), i Östergötland (WBG), vid Stockholm (THEDENIUS), på Gotland (ZETT.), i södra Lappland (WBG), vid Stöttingsfjället och Granträsk i Umeå Lappmark (ZETT.), men från Norge har förf. ännu ej sett arten.

47. **P. multiguttatus** CURT., synes vara mindre utbredd inom landet än föregående art, hvilken den till utseendet är förvillande lik. Under sommarmånaderna är den träffad inom Skåne vid Årup och Engelholm samt inom Blekinge vid Ströma af förf. Inom Småland är den anmärkt vid Råslätt (GADAMER); vidare i Östergötland (WBG), vid Stockholm (THEDENIUS) och vid Upsala (BORG).

48. **Holocentropus dubius** RAMB., är tämligen spridd och träffas under juni och juli månader, såsom vid Trolle Ljungby, Ifösjö och Farhult i Skåne samt vid Ströma, Hunnemara och Byasjö i Blekinge (förf.); dessutom anmärkt i Östergötland (WBG) och vid Upsala (JOHANSS.).

49. **H. picicornis** STEPH., har erhållits vid Ströma och Byasjö i Blekinge (förf.), i Östergötland (WBG), vid Stockholm (THEDENIUS) och i Dalarne (BHM). Den upptages af STRÖM bland Norska insekter under namn af *Phryganea umbrosa.*

50. **H. auratus** KOL., har förf. från mellersta Lappland, där den insamlats af WAHLBERG.

51. **Cyrnus trimaculatus** CURT., är ej sällsynt i Skåne och och Blekinge under juli och augusti månader och förf. har sett den från Småland (BHM), Östergötland (WBG), Stockholm (BHM och Upsala (BORG).

52. **C. flavidus** KOL., är funnen i Skåne (JOHANSS.), vid Stockholm (THEDENIUS) och i Jämtland (WBG) samt inom Norge på fjällen vid Kirkenæs i Sydvaranger (SANDBERG).

53. **C. crenaticornis** Kol. Af denna sällsynta art har förf. sett ett ex. från Småland (BHM) och ett från Jämtland (WBG).

Psychomyidæ.

54. **Ecnomus tenellus** RAMB. Förf. har under juli månad funnit denna art vid Byasjö och Ströma i Blekinge.

55. **Tinodes væneri** LIN., är under juli—september ganska allmän och anmärkt vid Vejlesjö och Ifösjö i Skåne samt vid Byasjö och Ströma i Blekinge (förf.), i Småland (BHM), Vester- och Östergötland samt Kalmar län (ZETT.), vid Stockholm (WBG), vid Brattesfjället i Umeå Lappmark och Karesuando i Torneå Lappmark samt i Finmarken (ZETT.).

56. **T. aureola** ZETT. Denna art är under september månad anmärkt vid Carlshamn (förf.), i Östergötland (WBG) och vid Karesuando i Torneå Lappmark (ZETT.).

57. **Lype phæopa** STEPH., förekommer under juli—september månader i södra och mellersta Sverige, såsom vid Engelholm, Årup och Skräbö i Skåne, vid Carlshamn och Byasjö i Blekinge (förf.), i Östergötland (WBG), i Södermanland och vid Stockholm (JOHANSS.).

58. **Psychomyia pusilla** FABR., är under juli och augusti månader ej synnerligen sällsynt. Den är af förf. träffad på samma ställen som föregående art och därjämte anmärkt i Småland (BHM) samt i Östergötland och norra Lappmarken (WBG)

Rhyacophilidæ.

59. **Chimarrha marginata** LIN., är under sommarmånaderna ganska talrik vid forsar i södra och mellersta Sverige, såsom i Skåne vid Skräbö och i Blekinge vid Ströma (förf.), i Småland, Vester- och Östergötland (JOHANSS.) samt särskildt vid Skara (FORSELL).

60. **Rhyacophila nubila** ZETT., är under juli—september månader allmän i hela Sverige ända upp i Torneå Lappmark.

Inom Norge är den anmärkt vid Grundset, Lösset och Aaset (SIEBKE) samt vid Lerdalselfven (ZETT.).

61. **Rh. septentrionis** M'LACHL. Af denna art har däremot förf. ej sett mer än ett exemplar från södra Lappland (WBG) och ett från Östergötland (HAMNSTRÖM).

Hydroptilidæ.

62. **Agraylea multipunctata** CURT., har förf. endast sett från Norrbotten.

63. **A. cognatella** M'LACHL., känner förf. blott från Kinnekulle (BHM).

64. **Hydroptila sparsa** CURT., sedd blott från Södermanland (BHM).

65. **H. femoralis** EATON., är endast känd från Stockholm (BHM).

66. **Oxyethira costalis** CURT., har förf. endast sett från Kinnekulle, därifrån BOHEMAN meddelat ett exemplar.

Anm. ZETTERSTEDTS och DALMANS arter kunna ej redas utan genom originalexemplar, hvarför för familjen användts de af M'LACHLAN begagnade artnamnen såsom varande fullt säkra.

Förf. måste slutligen här upptaga till besvarande några inkast mot hans i »The Lin. Soc. Journal» vol. LIV p. 725 och följande framstälda tolkningar af de i LINNÉS Fauna Suecica gifna beskrifningar af till ofvan afhandlade hörande Neuroptera, hvarjämte han måste rätta ett par af honom begångna felaktigheter.

Phr. flavilatera LIN. F. S. N:o 1788. Denna art har förf. ansett åsyfta en *Hydropsyche* och möjligen *H. instabilis*, fastän af hans framställning framgår, att han ingalunda ansåg sig viss härpå, hvarför ej heller något namnutbyte påyrkades. Hvad som föranledde honom att antaga, det L. haft en art af detta slägte för sig, var orden i beskrifningen: »*os duobus denticulis et quatuor a palpis*», då dessa ord tydligen måste angifva tandlika utskott både från mun och palper. Sådana finnas hos *Phryganiderna* endast hos slägtet *Hydropsyche*. Dr. HAGEN åter

har i sin uppsats (Stett. Ent. Zeit. 1880, pag. 103) nästan helt och hållet med tystnad gått förbi dessa LINNÉS ord och Herr KOLBE har i samma tidskrift (p. 351) i uppsatsen om *Phr. flavilatera* och *Hemerob. lutarius* aldeles felaktigt citerat LINNÉS ord, i det att han läser: »*os duobus denticulis et quatuor palpis*», således helt enkelt uteslutande præpositionen *a*, hvarigenom meningen blir, att munnen har »2 tänder och 4 palper», ehuru L. säger den hafva »2 tänder och 4 (tänder) *från* palperna». Om L. anmärkt, att munnen hos hans art hade »4 palper», så hade sådant åtminstone varit öfverflödigt, emedan alla hans *Phryganeæ* hafva 4 palper, och öfverflödighet vid djurbeskrifningarne kan L. minst påbördas. Här måste således vara fråga om ett särskildt förhållande, hvarpå L. genom de orden vill lägga vigt. De kunna också ej tolkas på annat sätt än vi gjort, och så tolkade kunna de mycket väl lämpas på någon art af *Hydropsyche*. Hos detta slägte framstå maxillerna såsom små tänder, båda labialpalperna sitta på tandlika utskott och maxillarpalpernas korta basled är också tandlik, hvadan munnen verkligen har 2 tänder och 4 från palperna. Vi hafva ej sett förhållandet vara sådant hos någon annan svensk Trichopter, ej ens hos *Neuronia lapponica*, som Dr. HAGEN anser vara åsyftad af L. Vi medgifva dock, att åtskilligt i beskrifningen finnes, som ej rätt väl låter lämpa sig till de af oss kända svenska arterna af *Hydropsyche*, hvarför vi blifvit allt mera tveksamme om hvilken art L. menat med sin *Phr. flavilatera*. Att han ej menat *N. lapponica*, såsom Dr. HAGEN tror, torde vara uppenbart, ehuru denna art förekommer hos oss ända ned i Skåne och således efter all sannolikhet kan träffas äfven vid Upsala, så att i så fall intet hinder möter att antaga, det L. kunnat känna den arten. Främst strider dock mot ett sådant antagande orden i beskrifningen: »*collare antice et postice, non ad latera flavescens*», men därjämte strider öfriga beskrifningen emot Dr. HAGENS antagande. Då denne säger sig icke hafva funnit, att L. annorstädes begagnat ordet »collare» i inskränkt betydelse vid någon beskrifning, vilja vi anföra, att han under N:o 1152 i F. S. vid *N. lucernea* säger: »*collare erectum rotundatum bifidum*»; under N:o 1154 vid *N. rubricollis* »*collare purpureo*» samt »*collare sanguineo*»; under N:o 1185 vid *N. exoleta* säger han: »*collare compresso*»; gå vi så till S. N.

X, p. 513 så läsa vi under *N. jota:* »*crista collaris semiorbicularis; dorsalis thoracis bifida*». Af allt detta finner man tydligen, att L. skiljer mellan »collare» och »thorax», när i och för tydlighet sådant behöfves. Sammanhåller man därför LINNÉS ord i den vid *Phr. flavilatera* gifna beskrifningen, så måste däraf följa, att *sidorna på thorax äro gula, men halskragen är framtill och baktill, och ej på sidorna, gulaktig, samt hela kroppen för öfrigt svartaktig*». Detta är den enda rimliga tolkning af LINNÉS ord, såvida man ej vill beskylla honom för motsägelse, såsom Dr. HAGEN gör. För att uttrycka den af oss nyss angifna meningen, har L. sagt: »*thoracis lateribus flavis — — corpus totum nigrum — — collare antice et postice, non ad latera flavescens*». Dr. HAGEN säger, att orden: »thoracis *lateribus* flavis» i F. S. II, är en af LINNÉS lärjungar gjord ändring vid redigerandet af denna upplaga, då det egentligen borde heta, såsom det står i Ed. I, hvilken L. ensamt ombesörjt: »thoracis *marginibus* flavis», men Dr. HAGEN har glömt, att i S. N. X, som L. *själf* redigerat och som utgafs förr än F. S. II, står vid *Phr. flavilatera* uttryckligen: »thoracis *lateribus* flavis», och att således rättelsen, om det är en sådan, måste anses härleda sig från L. *själf* och ej från någon af hans lärjungar. Men härvid är likväl att märka, att L. ofta med »sidorna» på thorax menar blott sidokanten, såsom vid N:o 722 och N:o 1088 i F. S., flera andra exempel att förtiga. L. *kan* således vid *Phr. flavilatera* lika visst hafva menat, att *sidokanterna* på thorax skola vara gula, som att själfva sidorna skola vara det. Men i hvilketdera fallet som helst är detta något, som ej inträffar på *N. lapponica*. Ej heller kunna orden: »Sedet alis deflexis uti phalæna, vel *potius phalæna quercifolia*» lämpas dit, ty nyssnämnde art sitter aldrig på det sättet. — Däremot skulle vi mycket hellre velat gå in på Hr KOLBES tolkning, att LINNÉS beskrifning afsåg *Sialis lutaria auct.*, ehuru vi förr (*Trichopt. planipennia* p. 59) opponerat oss emot en sådan tolkning och därför för den arten behållit Linnéanska speciesnamnet endast »*tills vidare blott på grund af* LINNÉS *ännu qvarvarande samling*». Men här möta dock samma svårigheter, som ofvanför framhållits. Thorax är hos *Sialis* hvarken på sidokanterna eller på sidorna gul, ej heller är halskragen i någondera kanten gulaktig, utan hela kroppen

både »thorax» och »collare» är *alldeles* svart. Väl försäkrar Hr KOLBE, att man kommer till att se den gula färgen »wenn man das lebende Thier mit den Fingern ergreift und den Körper ein wenig zusammendrückt». Jag får bekänna, att jag aldrig försökt göra detta med *Sialis lutaria* och vågar högeligen betvifla, att L. gjort det och sedan efter ett så misshandladt djur affattat beskrifningen, utan att nämna något därom i denna. Dessutom lär man hvarken få sidokanterna eller sidorna af thorax gula, huru hårdt man vill sammantrycka djuret, ehuru man genom en sådan behandling nog lär kunna få hvarjehanda färger fram annorstädes på kroppen. — Hr KOLBE åberopar för sin åsigt såsom ytterligare skäl LINNÉS ord om Phr. flavilatera: »*sedet tranquilla* — — *sedet alis deflexis uti phalæna vel potius phalæna quercifolia*». Att *Sialis* »sedet tranquilla et sedet alis deflexis uti phalæna» är fullkomligt sant, så att funnes icke tillägget: *potius phalæna quercifolia*, så vore ingenting att säga emot dessa ords tillämpning på *Sialis*, men tillägget gör, att de omöjligen kunna afse denna art. Vi hafva därför redan för 18 år sedan sagt i vår ofvan åberopade afhandling om Trichoptera planipennia »*så sitter aldrig S. lutaria*» och ännu hafva vi *aldrig* sett den sitta så, ehuru vi sedan den tiden sett flera tusenden af denna hos oss allmänna art sittande. Den sitter *aldrig* med bakvingarne skjutande framom framvingarne såsom *Phalæna quercifolia* gör, eller såsom L. vid beskrifningen af sin *Papilio malvæ* F. S. N:o 1081 säger: »alæ erectæ non sunt, *sed divaricatæ fere uti phalænæ quercifoliæ*». Då det af det anförda synes, att LINNÉS beskrifning af *Phr. flavilatera* ännu ej kan med *full* säkerhet tolkas, torde vara bäst att tillsvidare anse den ej vara till. Måhända det är en framtid förbehållet att nöjaktigt tolka den, sedan de skandinaviska phryganidæ blifvit bättre kända, än nu är fallet. — Ehuru det egentligen ligger utom ämnet, anse vi oss likväl här kunna i förbigående nämna, att LINNÉS beskrifning i F. S. N:o 1513 *Hemerobius lutarius* har af oss redan för 18 år sedan blifvit tolkad såsom snarare åsyftande någon art bland *Perlidæ*, än författarnes *Sialis lutaria*. Huruvida den åter fullt lämpar sig till *Nemura variegata* OLIV., såsom Hr KOLBE vill, måste vi tills vidare lemna därhän. Den torde lika snart kunna lämpas till någon art bland *Tæniopteryx*, såsom vi redan då påpekade.

Skandinaviens arter af *Perlidæ* äro ännu så litet utredda, att vi ej med säkerhet veta hvilka arter, vi häraf ega inom landet eller ej. Förr än sådant skett, kan icke ens en Skandinavisk Entomolog med någon visshet yttra sig i ärendet och ännu mindre en utländsk. De enda senare uppgifter, som vi ega om våra *Perlidæ* äro de, hvilka ZETTERSTEDT har meddelat i *Insecta Lapponica*, men dessa äro ofullständiga, såsom afseende blott halföns nordligaste provinser.

Phr. filosa LIN. F. S. N:o 1493 är också en apokryfisk art, hvars tolkning torde vara nästan omöjlig. Orden »*alæ cylindrico-incumbentes*» äro hvarken fullt tillämpliga på *Oecetis ochracea* eller på *Leptocerus tineoides* (SCOP.) BRAUER. Det torde därför vara bäst att äfven lemna den beskrifningen därhän.

Phr. bilineata LIN. F. S. N:o 1496. Rörande tolkningen häraf hafva vi helt och hållet misstagit oss, då vi uppgifvit, att den ej kan afse annan art än *Leptocerus bilineatus* AUCT. (= *bifasciatus* OLIV., PICT.). Vi hafva därigenom möjligen bidragit därtill, att LINNÉS artnamn ännu användes för arten. Vi hafva ej nog öfvervägt LINNÉS ord förr än nu på senare tiden och därigenom kommit till annan öfvertygelse. Huru kort beskrifningen än är, kan man dock, när man jämför den med hvad L. säger om sin *Phr. albifrons* likväl inse, att han ingalunda åsyftat *L. bilineatus* AUCT. Denne senare är hvad färgen beträffar alldeles lik *L. albifrons* utom på hufvudet och pannan, hvilka äro svarta. Hade dessa delar haft sådan färg på LINNÉS art, så hade han också ganska säkert nämnt detta i sin beskrifning, då den skiljaktigheten från *L. albifrons* faller genast i ögat och är den enda, hvarigenom båda arterna kunna till färgen skiljas från hvarandra. Han hade gjort detta så mycket snarare, som han alltid uppgifver de mest i ögonen fallande skiljaktigheterna arterna emellan. Redan häraf måste man således sluta, att hans art ej är densamma, som senare författares. Vidare säger han om sin art: »*nigricans, alis superioribus utroque margine lineolis duabus transversis albidis*». Författarnes art återigen är ej *svartaktig* (nigricans) utan *svart* (ater) såsom L. säger om sin *Phr. albifrons*. Framvingarnes tvärlinier äro ej heller hos författarnes art *hvitaktiga* (albidæ) utan *snöhvita* (albæ), såsom L. uttrycker sig vid *Phr. albifrons*. Häraf framgår påtagligen, att L. åsyftat

en annan art, än senare författare. Den enda skandinaviska art, som L. med sin beskrifning kunnat åsyfta, är också *L. cinereus* CURT., särdeles dess var. *bifasciatus* KOL. Framvingarne äro hos denna ej svarta, utan svartaktiga eller svartbruna och båda vingkanternas två korta linier (*lineolæ*) äro ej hvita (*albæ*), utan matt gullhvita, således *hvitaktiga* (albidæ), såsom L. säger. Härtill kommer också, att *L. cinereus* är jämte sin varietet den allmännaste arten af slägtet inom Sverige ända upp i Lappmarkerna. Det är äfven den arten, som vi hafva under namnet af *L. bifasciatus* OLIV., ehuru orätt, beskrifvit i Öfversigten 1870, p. 105. Den rätta *L. bifasciatus* OLIV. (= *bilineatus* AUCT.) är däremot högst sällsynt inom Sverige. Vi hafva därför här ofvan ändrat namnen för båda arterna i enlighet med de åsigter, vi nu uttalat.

Phr. minuta F. S. N:o 1501, är utan tvifvel samma art, som M'LACHLAN beskrifver under namn af *Beræodes minutus*, såsom vi förut antydt.

Tinea Robertella F. S. N:o 1394. Det är väl alldeles utan allt tvifvel, att L. med denna art ej åsyftat någon *Tinea*, då inom Sverige liksom öfver hufvud inom hela Europa ingen art, tillhörande denna grupp, finnes, på hvilken den gifna beskrifningen kan rimligtvis lämpas. Den kan endast afse någon art bland *Leptoceridæ*, hvilket äfven M'LACHLAN medgifver, men Dr. HAGEN yttrar endast, att han ej känner den arten. Troligen har ingen Neuropterolog tänkt sig möjligheten, att L. skulle hafva bland *Tinea* beskrifvit ett neuropteron. Bland *Leptoceridæ* kan arten ej sökas bland slägtet *Mystacides*, emedan L. beskrifver alla tre dithörande arter. Ej heller kan den sökas bland de skandinaviska arterna af slägtena *Triænodes* och *Erotesis*, då ingen af dessa ega hvit fläck i framvingarnes analhörn. Bland slägtet *Oecetis* finnas flera svenska arter, om hvilka med fog kan sägas såsom L. yttrar: »*alis longissimis albis*», men ingen enda, på hvilken de öfriga LINNÉS ord: »*alæ fuscæ l. nigræ — — — macula alba ad angulum ani*», kunna lämpas. Slägtet *Setodes* har hos oss blott en art och dess framvingar äro försedda med silfverfläckar, så att den kan ej vara af L. åsyftad. Det återstår således ej annat slägte än *Leptocerus*, bland hvilket LINNÉS art kan sökas, då många af slägtets arter hafva nära framvingarnes analvinkel en gulaktig, eller mer eller mindre hvit fläck. Här

möter dock främst den svårigheten, att hans art skall hafva *hvita* antenner (»*antennis albis*»). Strängt taget har ingen hithörande art rent hvita antenner, utan mer eller mindre tydligt svartringlade eller brunringlade. Men vi tro att LINNÉS ord ej här få tagas så noga. Skäl härför synes oss vara hvad L. säger om antennerna vid sin *Phr. longicornis* (N:o 1492), där det heter »*antennæ albidæ*», ehuru de hos denna art hafva dels bruna ringar och dels mot spetsen bruna ledfogningar. Sådant anmärkes ej af L., utan hans ord skulle, strängt tagna, gifva anledning till påståendet, att antennerna voro enfärgadt hvitaktiga. Så är likväl ej förhållandet och man vet äfven, att i viss dager synas de mörka ringarne försvinna, så att antennerna tyckas vara enfärgadt hvitaktiga, hvilket således gifvit anledning till LINNÉS ord. Sådant kan därför äfven vara förhållandet med antennerna hos hans *T. Robertella*, som ej beskrifves i S. N. X, utan aldraförst i F. S, ed. II. Vi äro ej i tillfälle jämföra de senare editionerna af S. N., utan måste hålla oss till orden i F. S. Här heter det: »*alæ fuscæ s. nigræ, vix manifeste cinereo inauratæ* (= *irroratæ*) *macula alba ad angulum ani*». Vidare säger L. om storleken: »*statura Ph. Svammerdamellæ, sed paullo minor*». Af de nu anförda orden äro tydligtvis »*cinereo-inauratæ* tryckfel i stället för »*cinereo-irroratæ*», eljes voro de meningslösa. Då vi skrefvo första uppsatsen i ämnet, ansågo vi, att L. med sin beskrifning afsett *Leptocerus dissimilis*, men vi ansågo oss ej fullt säkra härpå, hvarför vi ej vågade föreslå något namnutbyte. Vi kände ej heller då, så många *Leptocerus*-arter från Sverige, som vi känna numera. Af dem vi då kände kunde LINNÉS ord endast tolkas så som vi gjorde. Vi hafva dock nu lärt känna en svensk art, som nästan helt och hållet öfverensstämmer med den Linnéanska beskrifningen. Vi mena *Leptocerus alboguttatus* HAG., M'LACHL. Hos den äro framvingarne bruna (*fuscæ*) såsom L. säger; vid närheten af tvärnerverna finnas några glesa, hvitaktiga hår, så att LINNÉS ord: »*alæ — — vix manifeste cinereo-inauratæ* (= *irroratæ*) fullkomligt passa härtill. Arten är också något mindre (*paulo minor*), än *Tinea Svammerdamella*, såsom L. uppgifver. Den har på framvingarne nära analhörnet en stor *hvit* fläck, som är mycket tydlig då djuret lefver och vingarne äro sammanlagda (»*macula alba ad angu-*

lum ani»). Arten förekommer också i södra och mellersta Sverige spridd ända upp i Upland (»*habitat Upsaliæ*»). Vingformen påminner, liksom antennernas längd, ganska mycket om *Tinea Svammerdamella*, med hvilken arten af L. jämföres. Ordet »*nigræ*», som L. i beskrifningen tillagt för att närmare beteckna den »bruna» färgen på framvingarne, visar att färgen ej är ljusbrun utan mörkbrun. Den är också mörkt brun och blir mörkare hos den torkade insekten. Endast orden »*antennis albis*» tyckas svära emot vårt antagande, då antennerna äro hos *L. albo-guttatus* bruna, men de äro också ända *ut i spetsen försedda med hvita ringar,* hvilka mot basen äro ganska breda. I viss dager skimra också antennerna hvita, så att den tämligen ljust bruna färgen försvinner för den skarpt hvita. Detta förklarar, hvarför L. vid denna art ansett antennernas färg vara hvit samt anmärkt den såsom sådan just för att därigenom skilja arten från den närmast föregående *Tinea Degeerella*, om hvilken han säger: »*antennæ nigricantes*». Här inträder således samma förhållande, som vi nyss ofvan anmärkte vid LINNÉS *Phr. bilineata*. Ingenting kan därför vara vissare, än att *Tinea Robertella L.* är *L. albo-guttatus*, hvarför vi tilldela denna art det af L. gifna namnet.

NOTISER.

Agrilus Pratensis RATZ.

Denna hos oss mycket sällsynta art anträffades i ett exemplar på Lidingön 1889 af studeranden JOHN PEYRON. Den enda, så vidt jag vet, hittills kända fyndorten är Lärketorp i Östergötland (ZETTERSTEDT) enligt THOMSON. Den sistnämdes uppgift i sitt senare arbete »Skandinaviens insekter» att den funnits i Vestergötland torde härröra af misskrifning eller tryckfel.

S. L.